

GENTSE MEMORIEDAGEN: 19-20-21 JULI

19 Juli 1578

De Rijke Klaren nemen hun intrek in het Braemsteen dat zij gekocht hadden van Antoon Van der Gracht.

Ze konden er niet lang van genieten want in 1580 werd hun eigendom door de Calvinisten verbeurd verklaard en verkocht.

19 Juli 1730

Dood te Londen op 50-jarige leeftijd van Jean-Baptiste Loeillet.

Deze Gentse clavecinist, fluitist, hoboïst en componist werd geboren in de St-Jacobsparochie op 18 November 1680.

In 1702 ging hij naar Parijs, maar in 1705 vestigde hij zich definitief in Londen.

Daar was hij als clavecinist verbonden aan het “King’s Theatre” in Haymarket. Hij stopte er mee in 1710 om les te geven en hij organiseerde ook concerten in zijn huis in Hartstreet.

Hij gaf er zijn meest bekend werk uit: “Suites for Harpsichord”, maar componeerde daar buiten nog heel wat sonates voor fluit, hobo, viool, etc.

De Gentse hoboïst en componist Pieter Loeillet was een halfbroer van hem.

19 Juli 1937

Inhuldiging van de “Fontein der geknielde Jongelingen” van G. Minne op het Braunplein. Ook wel meer bekend onder typische Gentse namen.

20 Juli 1468

Blijde Intrede te Gent van Karel de Stoute met zijn 3e vrouw Margareta van York.

20 Juli 1819

Benoeming van Philippe Piers de Raveschoot tot Burgemeester van Gent. Toen Burgemeester Philippe de Lens Gouverneur van Oost-Vlaanderen benoemd werd kwam de plaats van Burgemeester vrij. De Gemeenteraad werd verzocht aan Koning Willem I een lijst met 3 kandidaten voor te dragen. Een van de drie was Piers en de Koning aarzelde geen ogenblik om aan hem de voorkeur te geven.

Piers de Raveschoot werd geboren op 4 Maart 1781 in het huis in de Koningstraat waar later een school kwam die naar hem genoemd werd.

Hij was getrouwd met Nathalie de Ghellinck, dochter van de Heer van Nockere. Het echtpaar bewoonde de mooiste privéwoning van Gent, het Hotel de Nockere op de Poel.

Vroeger was dit het fameus Hof van Wackene waar o.m. Keizer Karel, Filips II en Willem de Zwijger nog gelogeed hadden.

Bij de aanstelling van Piers als Burgemeester werd er gefeest op de Poel. Er was een grote estrade opgetimmerd voor zijn woning waarop de orkesten elkander aflosten.

De bevolking had de straten bevlagd en 's avonds was het kwartier feestelijk verlicht.

Piers was nog maar 5 dagen Burgemeester of hij mocht reeds Koning Willem I verwelkomen bij zijn officieel bezoek aan onze stad. 's Avonds was er de traditionele galavoorstelling in de schouwburg die feeëriek verlicht was met duizenden kaarsen.

De volgende dag vergezelde hij de vorst bij diens bezoek aan hospitalen, musea, nijverheidsinstellingen en kunstenaarsateliers.

Het was onder het burgemeesterschap van Piers dat de basis gelegd werd van de orangistische geest die hier nog lang na de afscheiding zou bloeien. Het ging hier immers goed: Gent had zijn Universiteit gekregen, er was een grote Nijverheidstentoonstelling in het Stadhuis die in het teken gesteld werd van de economische expansie van Gent en die in heel het land veel belangstelling verwekte. Er was serieus sprake van de "Vaart op Terneuzen" en het was dankzij de hardnekkigheid van Piers dat het kanaal een grotere diepte kreeg dan aanvankelijk was voorzien.

En dan kwam er het plan van de Koning om in de Zuidelijke Nederlanden een School voor Kunsten en Ambachten te stichten. Er waren vanzelfsprekend heel wat steden die hun kandidatuur stelden. Piers nam geen afwachtende houding

aan, hij trok naar Den Haag om bij de Koning de kandidatuur van Gent te bepleiten.

Het zou zijn laatste reis worden, want het was dààr dat hij op 6 December 1825 plotseling onwel werd en slechts enkele uren later overleed. Hij was pas 44 jaar oud en werd begraven in Den Haag.

20 Juli 1821

Dood te Parijs van Mgr. de Broglie.

Zie ook "Ghendtsche Tydinghen" - 2004 - N° 1 - pp. 28-41

20 Juli 1867

Henri Waelput krijgt de Prijs van Rome voor zijn cantate "Het Woud".

Zie ook "Ghendtsche Tydinghen" - 2004 - N°4 - pp. 259-260.

20 Juli 1881

Geboorte van Leon De Smet.

Hij was de jongste zoon van de decoratieschilder Jules De Smet. Van jongsaf mocht hij, samen met zijn broer Gustave, vader helpen bij het decoratieschilderen, o.a. in verschillende Gentse herbergen. Weinig Gentenaars die destijds naar de foor gingen en een bezoek brachten aan het fameus "Musée d'anatomie Spitzner" zullen geweten hebben dat de buitenpanelen van deze barak geschilderd werden door het trio De Smet.

Leon ging vanzelfsprekend studeren aan de Academie waar hij Jean Delvin als leraar had en waar hij een Eerste Prijs Tekenen wegkaapte.

In 1906 ging hij in Latem wonen, maar het zou verkeerd zijn hem te klasseren als deel uitmakend van wat men een beetje artificieel de "Latemse School" noemt. Zijn vrolijke levenslustige natuur kon zich niet verzoenen met de hoekige sombere stijl van de zogenaamde "Vlaamse Expressionisten". Hij zou vooral bekendheid krijgen als portretschilder, wat niet wil zeggen dat hij minder goed was in andere genres.

Bij het uitbreken van de oorlog in 1914 trekt hij, zoals tal van andere kunstenaars, naar Engeland. Deze joviale bohémien wordt weldra zéér populair in Londen waar hij zonder moeite opgenomen wordt in de kunstenaarskringen aldaar.

Het feit dat hij prachtige portretten maakt van gekende figuren zoals Bernard Shaw, Joseph Conrad, John Galsworthy maakt van hem een van de meest gezochte portretschilders. Figuren uit de Londense High Society zoals Baron French, Norman Douglas, Edward Philipot laten zich maar al te graag portretteren door onze Gentse Leon De Smet.

Na het beëindigen van de oorlog komt hij terug naar België en gaat in Brussel wonen.

Kunt ge u dat voorstellen: iemand die in de Leiestreek gewoond heeft en amoreus is van de natuur die in Brussel gaat wonen?

Dat blijft natuurlijk niet duren en in 1926 vestigt hij zich definitief in Deurle. Waar hij ook woont, de klanten komen hem wel opzoeken. Hij schildert portretten van August Vermeyleen, Stijn Streuvels, Herman Teirlinck, Koningin Fabiola. Ook potloodtekeningen van Lode Baekelmans, Cyriel Buysse, Maurits Sabbe, Kamiel Huysmans.

In 1965, op 84-jarige leeftijd, schildert hij nog een portret van Baron Emile-Jean Braun, waaruit blijkt dat hij nog niets van zijn kunde ingeboet heeft.

Merkwaardig is misschien wel dat in de kringen van de zogenaamde “kunst-critici” vaak veel minder aandacht besteed wordt aan Leon De Smet dan aan andere kunstenaars die op verre na niet zo begaafd waren als hij.

Hij stierf te Deurle op 9 September 1966.

20 Juli 1902

Plotselinge dood van kunstschilder Gustave Vanaise in zijn atelier in de rue Moris in Brussel.

Hij werd geboren op 24 oktober 1854 als zoon van een bakker-pâtissier.

Overdreven veel geluk heeft deze knappe schilder niet gekend. Het begon al toen hij nog klein was en een vrouw die op hem moest passen hem liet vallen. Gevolg: een blijvende afwijking van de ruggegraat die er voor zou zorgen dat hij klein en mismaakt bleef.

Lang moest hij niet naar school gaan in de Onderstraat, het gezin was niet rijk, de moeder stierf jong en de vader moest dubbel hard werken. Bij gevolg is Gustave een welgekomen hulp in de bakkerij.

Vader Vanaise moet wel hard werken maar dat belet hem niet op te merken dat zijn zoon de manie bezit overal tekeningetjes te maken die toch iets meer voorstellen dan enkel maar wat krabbels. Hij is zo verstandig hem naar de Academie te sturen.

Gustave studeert er onder Theodoor Canneel en behaalt er de Eerste Prijs Antiek Model.

Hij krijgt een beurs en gaat naar Parijs waar hij in dezelfde atelier belandt als Jef Lambeaux. Deze laatste gaat zich installeren in Brussel en kan er Vanaise van overtuigen met hem mee te gaan. Maar Lambeaux krijgt zo veel bestellingen dat het atelier weldra te klein wordt en er geen plaats overblijft voor Vanaise. Die keert tijdelijk terug naar Gent waar hij eindelijk succes kent en goed zijn brood verdient.

Hij laat dan een immens atelier bouwen in Brussel. Het is misschien omdat hij

Gustave Vanaise. Zelfportret.

zelf zo klein was dat hij heel zijn leven geobsedeerd werd door het grote. Zeven jaar nadat hij gedroomd heeft van een groot doek, begint hij er aan: Jacob Van Artevelde.

Wij zegden een groot doek, oordeel zelf: 8,5 m. breed en 5 m. hoog.

Op het doek komt een koe voor, hij heeft dus een model nodig. Hij koopt een koe en installeert ze in zijn atelier. Er komen ook paarden op voor, maar aangezien hij zijn atelier toch niet volledig kon herscheppen in een stal, zijn het de trekpaarden van de vuilniskar van St-Gillis die als model zullen dienen. Ook voor de personages dienen figuren uit die tijd voor model, iets waar ze niet weinig fier op zijn.

Hij exposeert dit doek op het Salon in de Gentse Casino in 1892. Groot succes, unanieme lofbetuigingen, iedereen vindt dat een dergelijk meesterwerk in Gent moet blijven. Dat is trouwens ook de wens van Vanaise. Hij hoopt er 50.000 fr. voor te krijgen, maar wanneer de Stad met hem contact neemt durft hij er niet meer dan 35.000 fr. voor vragen. Te duur, zegt de Stad. Een harde slag voor Vanaise. Het salon wordt afgesloten en Vanaise wordt verzocht op te hoepelen met zijn schilderij van 5 m. op 8,5 m. Met zijn rug tegen de muur stelt hij aan de Stad voor het te verkopen voor 16.000 fr. Geen interesse. De zaak verwekt opschudding en het Hof komt tussen bij de Minister van Schone Kunsten. Eindelijk laat de Stad weten dat ze bereid is het doek aan te kopen voor 12.000 fr. aangezien de Staat zal tussenkomen voor 6.000 fr.

En zo gebeurde het dat het reusachtig doek Jacob Van Artevelde toch in Gent bleef, waar het netjes opgerold in de reserve ligt zodat niemand het kan zien.

20 Juli 1903

Inhuldiging in het Oud Begijnhof van het gedenkteken aan Georges Rodenbach.

20 Juli 1913

Uitgang van de historische stoet ter gelegenheid van het 300-jarig bestaan van de St-Michielsgilde. Deze stoet ging ook nog uit op 27 Juli en 9 Augustus. Armand Heins was de zeer actieve medewerker bij het ontwerpen van de wagens, de kostuums, etc.

21 Juli 1623

De Stad koopt het Geeraard Duivelsteen.

21 Juli 1625

Bij een akte van dien datum krijgt het Geeraard Duivelsteen een dubbele bestemming: Kulderschool en Tuchthuis.

Justus Billet vertelt ons wat de rol was van de tuchthuizen: “Om de jonghe wulpsche bedelaers te temmen ende te leeren wercken, neffens een deugdelick leven, alsmede de vremde bedelaers ende vagebonden, ‘t sij mans ofte vrouwen, door schrick ende vrees de stadt te doen schauwen”.

21 Juli 1671

Dood van Anne de Laval.

Zij vocht in het Frans leger tot op de dag dat men ontdekte dat zij een vrouw was.

Ze werd begraven in de Bijloke.

21 Juli 1773

Bulle van Paus Clemens XIV waarbij de Jezuïtenorde afgeschaft wordt.

Bij ons werden hun bezittingen afgestaan aan de Oostenrijkers.

21 Juli 1776

Dood van Broeder Larius.

De ware naam van deze Pater Augustijn was Hilarius Van Grootenhuyse.

Na de verbouwingswerken aan de Augustijnenkerk werd in 1752 besloten het vernieuwde gebouw te versieren. Dit werkje werd toevertrouwd aan Broeder Larius die ook nog beeldhouwer en schrijnwerker was. Hij zette zich aan het werk en maakte er iets goed van: nieuwe biechtstoelen, orgelkast, hoogaltaar, zijaltaren, enz.

Al dit werk ging op in de vlammen bij de brand van 1838.

21 Juli 1809

Geboorte van Ferdinand Snellaert.

Zie ook "Ghendtsche Tydinghen" - 2004 - N° 2 - pp. 116-117.

21 Juli 1836

Duel tussen Hippoliet Metdepenningen en advocaat De Paepe.

Aan de basis lagen insinuaties die geuit werden gedurende de verkiezingscampagne die voorafging aan de eerste Belgische gemeenteraadsverkiezingen.

In de klerikale "Journal des Flandres" had de hoofdredacteur De Paepe het over Metdepenningen als "Avec les écus" en stelde zich vragen over de oorsprong van het geld waarover de Orangisten beschikten.

Dat nam Metdepenningen niet en hij daagde De Paepe uit tot een duel.

Voor het verder verloop laten wij nu even Pierre Kluyskens aan het woord: "Het duel De Paepe-Metdepenningen" vond plaats op België's nationale feestdag.

De Paepe geloofde in de hemel maar had geen haast om er te geraken. Metdepenningen geloofde noch in God noch in zijn gebod, maar bleef ook het liefst op aarde floreren zodat men aan dat tweegevecht dat gans de stad in rep en roer zette, toch ergens een mouw moest passen en men de supporters moest doen geloven dat het ernstig was, zoals men dat vandaag een lichtgelovig publiek nog wijsmaakt voor een catchgevecht.

De getuigen hadden alles zorgvuldig geregeld: dag en uur, soort wapen, de plaats, en zij hadden het tweegevecht gepland vlak bij "Het Motje", het stemmige buitenrestaurant bij de Brugse Poort waar men de lekkere vis kon smullen.

Deze plaats zal wel niet toevallig zijn gekozen geworden.

Metdepenningen en De Paepe konden aardig de pen hanteren, van een pistool wisten zij niets af, niet eens hoe men zo'n tuig moet laden. Zij losten dan ook een schot dat ergens in de wolken verzeilde en... alles bleef zoals het was, d.w.z. dat zij op hun politiek standpunt bleven, maar dat de getuigen een soort bestand ondertekenden waar zij, lekker tafelend in "Het Motje", de belediging met liters wijn en bier uitwisten.

Van dat tweegevecht onthielden de fanatieke fans enkel dat hun idool als bij wonder aan de dood was ontsnapt en de strijd mocht voortzetten.

21 Juli 1851

Inhuldiging van het nieuw lokaal van "L' Union" op de Kouter.

Zie ook "Ghendtsche Tydinghen" - 2002 - N° 6 - p. 361.

21 Juli 1860

Om 0.00 uur: afschaffing van het octrooi aan de Stadspoorten.

21 Juli 1953

Dood van Pol Anri. Hij werd geboren in Gent op 20 April 1865.

Onderwijzer en Hoofdonderwijzer aan de Stadsscholen.

Leraar aan de Toneelschool van Gent. Onderwees er zielkunde, karakterontleding, techniek van het drama en dramatische letterkunde. Schreef zelf verschillende toneelstukken. Was ook redacteur bij "Het Laatste Nieuws".

Werd Directeur van de Kulderscholen in 1901. Nam er ontslag wegens gezondheidsredenen in 1921.

Hugo COLLUMBIEN
